

Dr hab. Barbara Kwiatkowska, prof. nadzw.
Zakład Antropologii
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
ul. Koźuchowska 6
50-631 Wrocław

Ocena osiągnięcia stanowiącego podstawę do wszczęcia przewodu habilitacyjnego oraz dorobku naukowego dr Anity Szczepanek, adiunkta Zakładu Antropologii Instytutu Zoologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

1. Uwagi ogólne

Pani dr Anita Szczepanek ukończyła studia z zakresu antropologii (w 1995 r.) i archeologii (w 1997 r.) i od 1999 r. jest zatrudniona w Zakładzie Antropologii UJ, w związku z tym pracę doktorską wykonała z zakresu biologii, pracując jako antropolog. Jednak badając populacje historyczne w jednakowym zakresie wykorzystywała również swoją wiedzę humanistyczną, dlatego wydaje się w pełni uprawniony Jej wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie archeologia. Dorobek naukowy Habilitantki z tego zakresu jest właściwy dla obu dziedzin – nauk humanistycznych i przyrodniczych. Jako antropolog miałam już okazję oceniać dorobek Kandydatki pod kątem osiągnięć z zakresu biologii człowieka, teraz mam okazję ocenić go w szerszym zakresie związanym z archeologią. Działalność naukową i osiągnięcia dr Anity Szczepanek śledzę z zainteresowaniem obserwując jej rozwój i kierunki prac naukowych, które są bardzo zbieżne do moich badań. Łączenie wiedzy z obu uprawianych przez Habilitantkę dyscyplin daje moim zdaniem doskonale efekty i tylko całościowe spojrzenie na populację ludzką zarówno pod względem biologicznym, jak i historycznym – spojrzenie interdyscyplinarne - prowadzi do pełnych i trafnych wnioskowań. Wobec tego z wielkim zainteresowaniem przestudiowałam, znany mi już w znakomitej części, a poszerzony istotnie w ostatnim roku, dorobek Kandydatki, z przyjemnością podejmując się jego zrecenzowania.

2. Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr Anity Szczepanek przedstawiony mi do oceny obejmuje łącznie 116 pozycji, w tym 87 oryginalnych prac naukowych (7 przed i 80 po doktoracie), 4 artykuły popularno-naukowe lub pogładowe oraz 25 doniesień konferencyjnych. Wśród prac oryginalnych 23 pochodzi z bazy *Web of Science* lub listy *European Reference Index for the Humanities* (ERIH), liczba cytowań wynosi zdaniem Kandydatki wg *Web of Science* 6, sumaryczny IF = 1,925 (wg mnie 1,929), natomiast h-index = 1. Jednak pragnę podkreślić, że Habilitantka nie uwzględniła IF dla artykułu przyjętego w 2013 r. do druku w HOMO (DOI: 10.1016/j.jchb.2013.11.001), który wynosi 0,844. Uznaję wobec tego iż sumaryczny IF wynosi obecnie 2,773.

Poza wymienionymi przeze mnie pracami, do oceny przedstawiono publikację stanowiącą osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 Ustawy z dn. 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule naukowym w zakresie sztuki, monografię pt. „Archeotanatologia pochówków zbiorowych od pradziejów po czasy współczesne” wydaną w 2013 r. przez wyd. Mitel, Rzeszów.

A) Ocena publikacji stanowiącej osiągnięcie naukowe:

Monografia pt. „Archeotanatologia pochówków zbiorowych od pradziejów po czasy współczesne” stanowi syntetyczne ujęcie zagadnień związanych z opracowywaniem pochówków zbiorowych. Praca obejmuje zagadnienia związane z istnieniem tego interesującego zjawiska od I-III tysiąclecia p.n.e. aż po czasy współczesne (I Wojna Światowa). Autorka analizuje 14 stanowisk głównie z obszaru Małopolski, ale także Polski Centralnej (2) i Wielkopolski (2), w tym 10 to stanowiska szkieletowe, 2 ciałopalne i 2 wtórne pochówki związane z likwidacją cmentarzysk tzw. ossuaria. Na podstawie tego obszernego materiału, w którego zbieraniu i opracowywaniu przez wiele lat uczestniczyła osobiście, analizuje przyczyny, kontekst i znaczenie kulturowe takiej praktyki funeralnej. Badania i doświadczenia pozwoliły Autorce na usystematyzowanie wydarzeń historycznych związanych ze zjawiskiem pochówków zbiorowych, opracowanie najbardziej właściwej metodologii i sporządzenie wzorca postępowania w przypadku podobnych odkryć.

Pochówki zbiorowe usystematyzowała według różnych kryteriów. Pierwszym z nich była liczba pochowanych osobników (groby podwójne, potrójne i z większą liczbą osobników). Drugim czas użytkowania. Autorka wyróżniła groby powstałe jednocześnie i użytkowane przez dłuższy czas. W obu przypadkach mamy do czynienia z nietypowym postępowaniem, gdyż groby powstałe jednocześnie są efektem szczególnych wydarzeń (zwykle dramatycznych) takich jak kataklizmy, epidemie, czy też konflikty zbrojne, groby zbiorowe użytkowane przez dłuższy czas powstają natomiast na skutek „dokładania” kolejnych zmarłych do istniejącej jamy. Jest to zapewne rodzaj określonych zachowań kulturowych, czyli zjawisko o zupełnie innym charakterze. Kolejnym kryterium podziału jest obrządek pogrzebowy, bądź to ciałopalny, bądź inhumacyjny, albo też birtualny, a następnym przyczyna zgonu, która w większości przypadków była efektem nagłych wydarzeń. Autorka na podstawie badań archeologicznych i antropologicznych poszukuje odpowiedzi na podstawowe pytania dotyczące przeznaczenia oraz zasad funkcjonowania poszczególnych obiektów i na tej podstawie stawia robocze hipotezy, które stara się potem, z dobrym skutkiem, udowodnić. Dokonuje dzięki temu kilku ważnych spostrzeżeń związanych z określonymi uszkodzeniami kości, możliwym czasem ich powstania (*perimortem*, *postmortem*) i przyczynami ich wystąpienia. Autorka wzorcowo przedstawia również wybraną i nowoczesną metodologię zarówno antropologiczną jak i bioarcheologiczną, możliwą do zastosowania w analizie pochówków zbiorowych taką jak np. analiza struktury wymieralności, wyznaczników stresu mięśniowo-szkieletowego, badania paleopatologiczne, czy też składu pierwiastkowego kości. Już sama właściwa interpretacja płci i wieku zmarłych pozwala na wnioski o przyczynie powstania pochówku. Autorka zaleca też odpowiednie metody służące do opracowania pochówków ciałopalnych i określenia najmniejszej liczby osobników w grobach o naruszonej strukturze i ossuariach. W badaniach

nie lekceważy metod określających stratygrafię obiektów i interpretacji ich rozlokowania względem siebie, a także położenia jamy w obrębie cmentarzyska. Często odróżnienie pochówków zbiorowych będących efektem wydarzenia historycznego, od ofiar epidemii, czy też kataklizmów, jest dla badaczy problematyczne. Autorka jasno przedstawia możliwości interpretacyjne, na podstawie konkretnych przykładów, często krytycznie odnosząc się do wniosków innych badaczy, podkreślając konieczność weryfikacji wcześniejszych hipotez w świetle nowych, bardziej zaawansowanych metodologicznie badań. Pragnę jeszcze podkreślić bardzo staranne opracowanie zebranego materiału, przy zastosowaniu nowoczesnej i bardzo efektownej grafiki, co spowodowało „uplastycznienie” przekazywanej dokumentacji.

Podsumowując stwierdzam, że opracowanie przedstawione mi do oceny oraz poprzedzające je wieloletnie żmudne badania i obserwacje, a także ich dogłębna i rzetelna analiza, stanowią osiągnięcie znaczące zarówno dla nauk historycznych, jak i biologicznych. Monografia jest pierwszym, jak do tej pory, w literaturze polskiej opracowaniem tego typu. Syntetyczne ujęcie zagadnienia archeotanatologii pochówków zbiorowych przedstawiające metodologię badań, możliwości interpretacji oraz rekonstrukcji wydarzeń i obyczajowości funeralnej, jest doskonałym źródłem wiedzy i przykładem dla badaczy zagadnienia - archeologów i antropologów.

B) Ocena pozostałych prac w dorobku naukowym:

Prace Kandydatki wykonane po doktoracie, to w większości prace współautorskie, co w przypadku wieloaspektowych badań nad populacjami historycznymi jest zjawiskiem jak najbardziej właściwym, gdyż w takim przypadku szczególnie istotna jest interdyscyplinarność. W większości tego typu analiz uczestniczą oprócz archeologów i antropologów, specjaliści medycyny sądowej, radiolodzy, histolodzy, często zachodzi potrzeba wykonania badań genetycznych, czy też fizykochemicznych materiału kostnego. Pani Anita Szczepanek będąc jednocześnie przedstawicielką dwóch dziedzin nauki w 18 opracowaniach jest jedyną autorką, w pozostałych swój udział określa w większości przypadków na 40-50% (44) uczestnicząc przede wszystkim w opracowaniu koncepcji pracy. Warto podkreślić, że Habilitantka z racji swoich zainteresowań naukowych niejednokrotnie brała udział w całym procesie badawczym od pozyskania materiału i przeprowadzenia doświadczeń, do uzyskania i opracowania efektów pracy w postaci publikacji.

Ponieważ dr Szczepanek jest przedstawicielką dwóch dyscyplin naukowych: antropologii i archeologii, w jej wykształceniu łączą się najlepsze z możliwych kompetencje do opracowań materiałów szkieletowych. Tytuły magistra obu dziedzin uzyskała wszechstronnie opracowując cmentarzysko z epoki brązu w Opatowie. Jako asystent Zakładu Antropologii UJ opracowywała nadal to stanowisko, uzyskując bardzo liczny materiał (900 grobów) pozwalający m.in. wnioskować na temat stale aktualnych badań nad obrządkiem pogrzebowym kultury łużyckiej i przeworskiej. Interdyscyplinarne analizy stanowiska kultury przeworskiej w Opatowie, prowadzone w ramach projektu badawczego (1H01H01215) były niewątpliwie cennym przyczynkiem do badań nad materiałami ciałopalnymi, których metodologia i interpretacja jest trudna zarówno dla antropologów, jak i archeologów. Efekt prac nad stanowiskiem znalazł się będącym jeszcze częściowo w przygotowaniu 3-tomowym

opracowaniu dotyczącym cmentarzyska kultury przeworskiej w Opatowie oraz kilku innych wcześniejszych publikacjach.

Dalszą karierę naukową Kandydatka poświęciła głównie historycznym materiałom szkieletowym pisząc z tego zakresu dysertację doktorską pod opieką prof. dr hab. Krzysztofa Kaczanowskiego, w ramach projektu promotorskiego (1H01H02319), obronioną w 2001 r. Podstawę dysertacji stanowiły unikalne materiały kostne pochodzące z grobów zbiorowych kultury trzcinieckiej i od tego czasu wzrosło zainteresowanie Habilitantki problematyką opracowań pochówków zbiorowych, którym poświęciła później kilka kolejnych lat badań.

W kręgu zainteresowań badawczych Kandydatki można wyodrębnić kilka wątków. Pierwszy wykorzystujący wiedzę archeologiczną, ale także antropologiczną Kandydatki, dotyczący badań nad obrzędkiem pogrzebowym, pozwalających ocenić obyczajowość i przynależność kulturową badanych populacji. Badania z zakresu tzw. archeotanologii są często wyznacznikiem pozycji społecznej osobnika lub grupy, szczególnie gdy dotyczą umiejętności powiązania wyposażenia, czy też rodzaju konstrukcji grobowej, z informacjami antropologicznymi takimi jak płeć, wiek i kondycja biologiczna osobników. Liczne publikacje (19) z tego zakresu stawiają dr Szczepanek w rzędzie specjalistów badających te zagadnienia. Za największe osiągnięcie Kandydatki w tym obszarze wiedzy należy uznać weryfikację obyczajowości funeralnej panującej na cmentarzyskach kultury łużyckiej.

Drugi wątek z zakresu bioarcheologii wzbogaca analizy anatomo - antropologiczne szczątków kostnych o badania fizykochemiczne materiałów szkieletowych prowadzące do rekonstrukcji diety osobników i umożliwiające m.in. na ustalenie warunków życia populacji, a nawet stratygrafii społecznej. W dorobku Kandydatki znalazłam 6 prac będących efektem tych badań (w tym dwie punktowanych czasopismach) i 6 wystąpień na konferencjach krajowych i zagranicznych. W badaniach stratygrafii społecznej niezbędna okazała się wiedza archeologiczna dająca umiejętność „wyceny” i określenia znaczenia artefaktów.

Habilitantka podejmuje także nurt badań związany ze śledzeniem trybu życia pewnych grup społecznych lub nawet jednostek. Badając tzw. osteobiografie również śledzi obyczajowość i kulturę populacji historycznych. W te badania wpisują się prace dotyczące m.in. badań wyznaczników aktywności fizycznej osobników (stres szkieletowo-mięśniowy) związanej z wykonywaną pracą. Na przykładzie badań szczątków kostnych z późnego neolitu z Wyżyny Małopolskiej: z Koniuszy, Beradzi i Samborca wykazała związek znalezionych w jamach grobowych przedmiotów z rodzajem aktywności fizycznej osobników, tzn. występowanie grotów strzał ze szczególną, typową dla łuczników ekspresją przyczepów mięśniowych. Pragnę zauważyć, że tego typu badania częstokroć mogą uzupełnić lub zweryfikować dane ze źródeł historycznych, ponadto analiza taka stawia pod znakiem zapytania hipotezy o symbolicznym wyposażeniu grobów. Myślę, że głos w dyskusji pani Anity Szczepanek nad znaczeniem znajdujących w grobach artefaktów, można uznać za znaczący.

Kolejne zainteresowania Habilitantki z tego zakresu skupiają się wokół indywidualnych historii życia (osteobiografie) osobników, które można określić mianem „studium przypadku”. Na podstawie wszelkich dostępnych metod antropologicznych i

archeologicznych, podejmuje próby odtworzenia warunków życia, sposobu funkcjonowania osobnika w społeczeństwie i środowisku, a nawet przyczynę zgonu. Przykładem takiego opracowania są badania szczątków kostnych pochodzących z cmentarzyska w Krośnie Odrzańskim, należących do starszej kobiety o silnie zdeformowanym na skutek zmian chorobowych szkielecie. Jej funkcjonowanie w społeczności wymagało zaangażowania innych członków grupy ludzkiej, świadczyło więc o określonych relacjach społecznych.

W tym kręgu zagadnień Habilitantka wykazuje się też umiejętnością korzystania z najnowszych metod badawczych – mam tu na uwadze badania izotopów tlenu w kościach i zębach, w których bierze udział, wnioskując m. in. o migracjach ludności w czasach historycznych. Tej aktywności naukowej poświęca Kandydatka 3 publikacje, biorąc udział także w międzynarodowym projekcie badawczym. Badania procesów migracyjnych przy pomocy obiektywnej metody bioarcheologicznej jaką są analizy izotopowe nabierają coraz większego znaczenia. Badania tego typu pozwalają także na rekonstrukcję przebiegu procesu karmienia niemowląt mlekiem matki, co ma znaczenie dla uwarunkowań kulturowych.

Jako antropolog opublikowała Kandydatka również wiele prac (18) z zakresu analizy anatomo-antropologicznej materiałów kostnych obejmujących przede wszystkim analizę morfologiczną, patologiczną i ocenę warunków życia. Najstarsze badane szczątki pochodziły z okresu paleolitu (kultura oryniacka) z terenów Jury Krakowsko – Częstochowskiej są dopiero częściowo opublikowane, były jednak zaprezentowane na XI Kongresie ICAZ w Paryżu. Z kolei najmłodsze opracowywane szkielety pochodzą z badań mogiły zbiorowej żołnierzy z czasów I Wojny Światowej w Złotnikach pod Krakowem. Rozpiętość czasowa prowadzonych przez A. Szczepanek badań, świadczy o jej wszechstronnie przygotowanym warsztacie badawczym, gdyż materiał paleolityczny wymaga bowiem, szczególnej troski metodycznej ze względu na swoją unikatowość, natomiast badania mogił żołnierskich, jenieckich, miejsc straceń, wykonywane są zwykle pod znaczną presją społeczną i wymagają od badacza wyjątkowej rzetelności, a także dystansu do wyników i ostrożności w formułowaniu wniosków.

Za szczególne osiągnięcia w zakresie badań morfologicznych, opisu stanowisk ciałopalnych i szkieletowych można uznać m. in. badania nad dużymi populacjami z Tresty Rządowej (162 osobników) i Krosna Odrzańskiego (275 osobników). Oba stanowiska można uznać za wzorcowe, ze względu na stopień zachowania materiału szkieletowego, jak i sposobu jego opracowania. W materiale okresu kultury łużyckiej z Tresty Rządowej, zwraca uwagę znaczny odsetek pochówków dziecięcych, a także specyficzną w tym przypadku obrzędowość związaną z urozmaiconym zestawem naczyń stosowanych jako popielnice. Dzięki dobremu zachowaniu materiału kostnego mogła określić także stan demograficzny populacji oceniając ją jako progresywną, o wysokiej rozrodczości i stałym przyroście liczby ludności. Badania tego materiału wpisują się w nurt zainteresowań Kandydatki związany z obrzędowością na cmentarzyskach kultury łużyckiej

Z kolei opracowanie materiałów z Krosna Odrzańskiego można uznać za modelową charakterystykę populacji miejskiej, typowej dla polskiego okresu przedindustrialnego. I tu znowu bardzo interesujące wnioski wynikają z analizy paleodemograficznej, w której specjalizuje się dr Szczepanek, badając stan biologiczny, dynamikę oraz wielkość i strukturę populacji. Przy okazji chciałabym też podkreślić walory zastosowanej, a niedocenianej przez

antropologów analizy planigraficznej, ukazującej zróżnicowanie w rozkładach wymieralności w poszczególnych skupiskach grobów i umożliwiającej wydzielenie pochówków będących efektem zwiększonej wymieralności w okresach klęsk żywiołowych i epidemii.

Warto też zwrócić uwagę na badania porównawcze serii szkieletowych z okresu kultury trzcinieckiej, dr Szczepanek zauważyła, że istnieją różnice morfologiczne pomiędzy seriami szkieletowymi z neolitu i z epoki brązu, stwierdziła także, większe zróżnicowanie proporcji wśród kobiet, co tłumaczy efektem większej mobilności kobiet w czasach historycznych, w związku z wymianą, bądź łączeniem się w pary osób z odległych terenów. Przy okazji chcę zwrócić uwagę na umiejętność wyciągania przez Kandydatkę wniosków o charakterze kompilacyjnym, można tu jako przykład wymienić kilka prac dotyczących badań ludności kultury trzcinieckiej, czy też kompleksowe opracowania podsumowujące badania w Opatowie, czy w Łazach.

W kręgu szczególnych zainteresowań Kandydatki związanych z badaniami morfologicznymi populacji historycznych znajdują się także analizy pochówków zbiorowych – jak już wspomniałam wcześniej wykorzystuje w nich swój znakomity warsztat badawczy antropologa i archeologa jednocześnie, dzieląc się w swoich opracowaniach informacjami metodologicznymi. Przykładem niezwykle interesujących opracowań tych obiektów zbiorowych są badania z Gustorzyna, Książnic, a także Niesulic.

Wzorowe przygotowanie Kandydatki do samodzielnej pracy badawczej jest widoczne w wielu jej publikacjach. Tu wymieniałabym przede wszystkim badania stanowisk neolitycznych np. z Książnic, Gabułtowa, Małzyc i Mistrzejowic. W tych badaniach dr Szczepanek oprócz metod morfologicznych wykorzystuje także najnowsze dostępne metody dotyczące analiz mtDNA (w ramach grantu N N303 335436) i stabilnych izotopów tlenu (w ramach grantu N N303 572938). Ponadto warto podkreślić osiągnięcia dotyczące badań nad cmentarzyskami kultury przeworskiej m.in. w Mokrej i w Żabieńcu opracowywanych w ramach projektów badawczych (N N109 253235 i N N109 313237).

Kolejnym jakże istotnym nurtem badawczym dr Anity Szczepanek są analizy związane z wiedzą archeologiczną. Kandydatka niejednokrotnie prowadziła prace wykopaliskowe, m.in. w Opatowie – gdzie kierowała badaniami, a także w Pawłowicach i Turze Dolnym. Umiejętność pracy w terenie, opracowanie materiału *in situ* jest dużą zaletą antropologów – praktyków, jakim jest niewątpliwie pani dr Anita Szczepanek. Umiejętność oznaczenia i zadokumentowania znalezisk archeologicznych jest także w takich przypadkach niezbędna.

Na koniec warto wspomnieć również o kilku (9) publikacjach, którymi zaowocowały badania rozwoju dzieci i młodzieży prowadzone na żywiecczyźnie (projekt badawczy 3 P04C024), w których brała również udział Habilitantka. Za najbardziej znaczący jej wkład można uznać współautorstwo kilku rozdziałów w monografii „Dziecko Żywieckie” pod red. Krzysztofa Kaczanowskiego.

Chciałabym jeszcze dodać, że Habilitantka w ostatnim okresie (2012 i 2013 r.) znacząco wzmogła swoją działalność naukową istotnie pomnażając swój dorobek o 3 publikacje (współautorskie) z listy WoS i ERIH, 9 innych prac i monografię ocenianą jako

osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym. Jest także redaktorem 3 monografii opublikowanych w ubiegłym roku i recenzentem 2 manuskryptów w krajowym czasopiśmie archeologicznym. Aktywność dr Anity Szczepanek dobrze rokuje na przyszłość i daje gwarancję, że będzie działać równie kreatywnie jako samodzielny pracownik naukowy.

Kandydatka brała udział jako wykonawca w 6 ukończonych projektach badawczych finansowanych przez KBN/NCN, 5 z nich dotyczyło jej zainteresowań archeologią i paleoantropologią (w tym 1 promotorski), 1 ontogenezą. Kolejne 3 projekty w których uczestniczy są w toku. Bierze także udział w 3 projektach badawczych dofinansowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ponadto Kandydatka bierze udział w 2 międzynarodowych projektach badawczych: realizowanym przez Uniwersytet w Sztokholmie (zakończony w 2013 r. – publikacja) i prowadzonym przez Uniwersytet w Kolonii, a dotyczącym badań nad epoką brązu, w których specjalizuje się dr Anita Szczepanek.

O aktywności naukowej świadczy także czynny udział Habilitantki w licznych zjazdach naukowych. Uczestniczyła m.in. w 9 konferencjach krajowych i 8 zagranicznych (m.in. w Zagrzebiu, Wilnie, Wiedniu i Edynburgu), przedstawiając łącznie 25 referatów, publikowanych w formie streszczeń w materiałach zjazdowych.

Podsumowując chciałabym stwierdzić, dorobek naukowy dr Anity Szczepanek stawia ją w rzędzie bardzo aktywnych naukowo badaczy i ma duże znaczenie w badaniach ludzkich populacji pradziejowych i historycznych. Trafna, jak również oryginalna interpretacja odkrywanych zjawisk, widoczna szczególnie w indywidualnych opracowaniach, dowodzi jej dojrzałości do samodzielnej pracy badawczej. Publikacje współautorskie w których opracowaniu brała udział świadczą z kolei o Jej umiejętności pracy w zespole, bardzo cennej w przypadku konieczności prowadzenia interdyscyplinarnych badań nad przeszłością człowieka.

3. Ocena działalności dydaktycznej

Dr Anita Szczepanek w okresie od 2006 do 2013 r. była opiekunem 17 prac magisterskich i 5 licencjackich. Tematyka prac była związana z dwoma aspektami działalności naukowej Habilitantki: badaniami materiałów szkieletowych i ontogenezą. Prowadzone przez nią zajęcia dydaktyczne są zróżnicowane i skierowane zarówno do studentów biologii jak i archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Uniwersytetu Rzeszowskiego. Kandydatka prowadzi również zajęcia praktyczne dla studentów w terenie, przygotowując ich do prac wykopaliskowych na stanowiskach ciałopalnych i szkieletowych. Z opinii znanego mi środowiska krakowskiego wynika, że jest cenionym dydaktykiem i wychowawcą młodzieży.

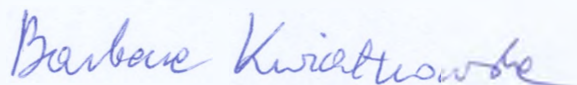
Warto również podkreślić aktywność popularyzatorską dr Szczepanek, prowadziła wielokrotnie wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych, konsultowała i brała udział w przygotowaniu wystaw archeologicznych, opublikowała 4 prace popularno – naukowe.

4. Ocena działalności organizacyjnej

Kandydatka wykazywała także aktywność organizacyjną. Pełni m. in. funkcję sekretarza Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Antropologicznego (drugą kadencję), była członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego PTA, jest członkiem Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Kształcenia. Była także w latach 2002 – 2005 członkiem Rady Naukowej Instytutu Zoologii UJ i Rady Naukowej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ – przedstawicielem pracowników niesamodzielných.

5. Wniosek końcowy

Oceniając całokształt działalności naukowo – badawczej dr Anity Szczepanek stwierdzam, że jest ona wystarczająco przygotowana do samodzielnej pracy twórczej, ma doskonale przygotowany interdyscyplinarny warsztat badawczy, a jej dotychczasowe osiągnięcia dobrze rokują na kolejne lata. Jest specjalistką cenioną i znaną w środowisku naukowym, zarówno antropologicznym, jak i archeologicznym. Ma właściwe przygotowanie do szeroko zakrojonych działań naukowych, czemu daje wyraz w swoich publikacjach i w aktywności konferencyjnej. Uważam, że praca stanowiąca osiągnięcie naukowe pt.: „Archeotanatologia pochówków zbiorowych od pradziejów po czasy współczesne”, a także dorobek naukowy Kandydatki odpowiada wymaganiom określonym w Ustawie z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki i w pełni uzasadnia wniosek o nadanie jej stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dr hab. Barbara Kwiatkowska prof. nadzw.

Wrocław dn. 24 czerwca 2014 r.